Reg. No. M. 1550.
'KODAGU' MERCARA, (Coorg).

ಕೊಡಗು

ಸಂಪಾದಕರು—ಪಿ. ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು] [ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 5–0–0.

ಸಂಪುಟ ೭೯ | ತಾರೀಕು ೬–೪–೧೯೫೦ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ | ಸಂಚಿಕೆ ೪೨

ಈ ಏರ್ಪಾಡು ಒಪ್ಪಲರ್ಹವಾದ್ದೆ?

ಲೇ:—ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಗಣಪತಿ, ಮಡಿಕೇರಿ.

ಹಳೇ ಸಮಸ್ಯೆ

ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಚಳವಳಿಯು ಕಳೆದ ಕಾಲು ಶತಮಾನದಿಂದಲೂ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರದ ವಾದಗಳು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಾದಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗು ವೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಒಂದು ಗಡಿಪಾರಿ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ವಿಲೀನವಾಗಲೀ ಎನ್ನುವವರು ಮತ್ತೊಂದು. ಮತ್ತೆ ಕೊಡಗು ಈಗಿರುವಂತೆಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿರಬೇಕೆನ್ನುವವರ ಮೂರನೆ ಗುಂಪೊಂದಿದೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಬಹುಮತವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗುವದಿಲ್ಲ ಹೇಗೂ ಕೊಡಗಿನ ಈ ರಾಜಕೀಯ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿನದು ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆಯಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಗಾಡ್ಗಿಲ್ಲರು "ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ದಿನ ಕೊಡಗು ನೆರೆ ಪ್ರಾಂತದೊಡನೆ ವಿಲೀನವಾಗಬೇಕು." ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಲ್ಲೋಲವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಣಯವು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಾರದೆಂದೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಆಡಳಿತದ ಒಗ್ಗೆ ತತ್ಕಾಲ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿ ಎರಡಕ್ಕಿಂತಾ ಹೆಚ್ಚು ಜನಾನುರಾಗಿ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರುವದೇ ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ. ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಣಯವು ಇಂದಿನ ವಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದ ಮಾತೆಂದು ತೋರುವದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಶೀಘ್ರ ಅಗಲಿರುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿವೇಚಿಸುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಸುಧಾರಣೆಯ ಕೂಗು.

ಕೊಡಗಿನ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮವು ಪ್ರಗತಿಶೀಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಓಬೀರಾಯನ ಕಾಲದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಕೌನ್ಸಿಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ನಿರಂಕುಶ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ ಇಚ್ಛೆ ಅನಿಚ್ಛೆಗಳಂತೆ ನಡೆಯುವ ಈ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಜನರ ಕೂಗು ಕೇಳಿ ಬರುವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬಯಕೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬಯಕೆಯು ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿಯೇ ತಾರೀಕು ೧೮–೪–೫೦ ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೊಡಗು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪ್ರಜಾಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಕೊಡಲ್ಪಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನವು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕಾರವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಕೊಡಗಿನ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಚಾಲನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಕೊಡಗಿನ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲ್ಗೂ, ಜನಜೀವನದಲ್ಲೂ ಯಾವದೇ ಹೊಂಬೆಳಕು ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆಂದಿನ ಪರಕೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರಳಿತೆಗೂ ಇಂದಿನದಕ್ಕೂ ಯಾವದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸುಧಾರಣೆ.

ಮೊನ್ನೆಯಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 'ಸಿ' ವರ್ಗದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುವಾಗ ಕೊಡಗಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲು "ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ್–ಇನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್" ಇವರೊಂದಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಯಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗುವದು. ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ವರ್ತಿಸಿದರೂ ಶಂಕಿತವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವರು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಏರ್ಪಾಡು ತೀರಾ ಅತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಇದಾದರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಏರ್ಪಾಡಿನಿಂದ ಯಾವ ಹಿತವೂ ಆಗಲಾರದು.

ಹಿನ್ನಡೆ

ಈ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಕೊಡಗು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿನ್ನಡೆ ಆಂತಾಗುವದು. ಕೊಡಗಿಗೆ ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿಂದಲೇ ತೋರಿಕೆಯ ಒಂದು ಕೌನ್ಸಿಲಿದ್ದು ಸರಕಾರದ ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತಿತರ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಯಾ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಈ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಂದ ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಯು ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರವಾಗಿದ್ದಿತು ಆದರೆ ಈಗಿನ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಏರ್ಪಾಡು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಈ ಏರ್ಪಾಡಿನಿಂದ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್ತಿಗೋ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ಸುಧಾರಣೆಗೂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮವು ಇಂದಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಯುಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರಲ್ಪಡುವದಾದರೆ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯಾವದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ 'ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ್–ಇನ್–ಕೌನ್ಸಿಲ್' ಏರ್ಪಾಡು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲೂ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈಗಿನ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ವೇತನ, ಬತ್ತೆ ಹೊಂದುವ ಎರಡು ಮೂರು ಸಲಹೆಗಾರರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಅಂತರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜನರ ಹದಿಮೂರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಹೊರಿಸುವ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ವೇತನ ಪಡೆಯುವ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸುವದರಿಂದ ಆಗುವ ಜನಹಿತವೇನು?

ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲ, ನೇಮಕ!

ಈ ಜನಾನುರಾಗಿ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವ ವಿಧಾನವಾದರೂ ಆ ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಇವರ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲ; ಬದಲು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಜನಾನುರಾಗಿಗಳೆಂದು ತೋರುವ ಎರಡೋ ಮೂರೋ ಜನರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅವರು ಸೂಚಿಸಿ, ಅವರ್ನೇಮಕದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಮಾಡುವದು! ಈ ಹಳೆಕಾಲದ ಪರಂಪರೆಯ ಭಾಗ್ಯ ಕೊಡಗಿನವರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆ? ಈ ನೇಮಿತ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುವದೆಂತ? ಇನರ ಜನಾನುರಾಗವನ್ನು ಆಳೆಯುವ ಅಳತೆಕೋಲು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ ಇಚ್ಛೆ ಅನಿಚ್ಛೆಗಳೇ? ಯಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೆಂದು ಯಾವುದೋ ಗುರಿಯಿಂದ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುವ ಕೆಲವೊಂದು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ? ಕೊಡಗಿನ ಜನರು ತಮಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳದುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕೊಡುಗೆಯೇ? ಇದು ಮಹಾತ್ಮರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದಾದರೆ 'ಬೊಟ್ಟು ಕೇಳದಾಗ ಕಲ್ಲು ಕೊಟ್ಟಂತೆ!'

ಆಗಬಹುದಾದ ಅನಾಹುತ.

ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಒಪ್ಪುವದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿತವಲ್ಲದೆ ಬೇರಿರಲಾರದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿವೆಯೆ ಬಹಿರಣನನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೊಡಗು ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಶೀಲವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ರಾಜಕೀಯದ ರಂಗು ಬಡಿದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಈ ಪಕ್ಷರಾಜಕೀಯದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ತಾವು ಸ್ವಚ್ಛಂಧವಾಗಿರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಕೊಡಗಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ್ದಲ್ಲ. ಈಗ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವ ಏರ್ಪಾಡು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವದಾದರೆ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರು ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರನ್ನು ಆರಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಹೊರಗಿದ್ದ ರಾಜಕೀಯ ಕೆಲ್ಬಿಷನನ್ನು ಆಡಳಿತದೊಳಗೆ ತಂದಂತಾಗುವದು ಇದರಿಂದ ಅನಾಹುತವೇ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲದೆ ಬೇರಿಲ್ಲ. ಈ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಕಚ್ಚಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಹಿಂದಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾಲದ ದ್ವಿಪಕ್ಷ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರು ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು! ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಲಹೆಗಾರರ ನೇಮಕದ ಏರ್ಪಾಡಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೂ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಡಲಾರದು. ಬದಲು ಇವರ ವೇತನ, ಬತ್ತೆ ರೂಪವಾಗಿ ಒಡ ರೈತನ ಕೆಲವು ಸಹಸ್ರರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾನಿಯವಾಗುವದು.

ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಸರ್ವಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಚುನಾವಣೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ವಿನಾ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಬಗೆಹರಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಒಂದು ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಧಗಳು, ಅಂತರಿಕ ಗೊಂದಲಗಳೂ ನಿಂತಿರುವದರಿಂದ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರರೂಪವಾಗಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವದೇ ಉ

KERALA PICTURES LTD.,
MAIN ROAD, TELLICHERRY.

Producers, distributors, touring talkie owners and dealers in sorts of film industry, etc.

Now conducted by industrialists of Malabar and South Kanara.

We seek you (Gentlemen of Coorg) to join us for the purpose.

For particulars apply to:-

K. K. NAMBIAR, L. T. C., *Governing Director, Nileswer (S. K.)*

O. K. NAIR, *Managing Director.*

ತ್ಮವು ದಾರಿ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತತ್ವಗಳನ್ನೂ, ಧ್ಯೇಯ ಗುರಿಗಳನ್ನೂ ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಮತದಾರರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಮತಪಡೆಯಲಿ ಆನು ಸಂಯೋಜನಾ ಪಕ್ಷವಿರಲೀ, ಯಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಿಗಳ ಪಕ್ಷವಿರಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಮತವನ್ನು ಪಡೆದು ಜಯಶೀಲವಾಗುವದೋ ಅದರ ಆಶಯದಂತೆ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗಲೀ. ಅರ್ಥಾತ್ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯವು ಕೊಡಗಿನ ಜನಮತದಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಮಾತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಉಳಿಯುವದು. ಆ ಕಾರಣ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವದು ಸರ್ವರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರಿ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯು ವರೆಗೆ ಈಗ ಸೂಚಿತನಾಗಿರುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಯೋಜನೆ, ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಂದ ಜನಹಿತವಾಗಲಾರದು. ಇಂಥಾ ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ನಾಲ್ಕಾರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಸರಿನವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವದೇ ವಿನಾ ಬೇರೇನೂ ಆಗಲಾರದು. ಕೊಡಗು ಈ ವರೆಗೆ ಆಹಿತ ಆಡಳಿತದ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯು ವರೆಗೆ ಅವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಅದು ಶಕ್ತವಿದೆ. ಆದರೆ ತೋರಿಕೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬಡ ರೈತನ ಬೆವರಿನ ರೂಪದ ಹಣವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ನೋಡಬೇಕು. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಜನಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಅದು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಆರ್ಹವಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವರ ಉತ್ತರ 'ತಿರಸ್ಕಾರ'ವೆಂದಿರಲಿ.

ಕಾಲ್ಪನಿಕ

ಸರದಾರರ ಪುನರಾಗಮನ!

ಲೇಖಕ:-"ಪ್ರಸಾದ"

ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿಗಳಾಗಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಾದರೂ ಸರದಾರ ಕಛೇರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜೀವನ ಆಷ್ಟೇನು ರುಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವಪಾಲಕರಾಗಿ, ಪಾಪ ನಿರೋಧಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಾಡಿದ ವಲ್ಲಭಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಸುರಪಾನಾಸಕ್ತರಾಗಿ ವ್ಯರ್ಥ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವ ದೇವತೆಗಳ ಸಹವಾಸವು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ರುಚಿಸೀತು. ಆಗಾಗ ಭಾರತವನ್ನು ನೆನೆಸುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು! ಹೇಗೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಇಚ್ಛೆಯಾಯಿತವರಿಗೆ. ಅವರು ಇಚ್ಛಿಸಿದನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟಾರೇ? ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟರು.

ಮೊದಲು ರಾಜಧಾನಿಯೂದ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ತಾನೇ ಬರಬೇಕು? ನೆಹರೂರವರು ರಾಜಧಾನಿಯುಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಭೇಟಿ ಇನ್ನಾರಿಗೆ? ತಮ್ಮ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗೇರಿದ ಟಾಂಡನ್ನರವರಿಗೆ ತಾನೆ! ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೋಲಾರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಖಜೇರಿಯು ಪೆಟ್ಟಲೇರಿದರು. ಏರಿದವರು ಬೆಪ್ಪಾಗಿ ನಿಂತರು. ಇವೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಸರದರರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಟಾಂಡನ್ನರು ಪೂರಾ ಇಳಿದು ಹೋದಂತೆ ತೋರಿದರು. ಎಣ್ಣೆ ಕಾಣದ ತಲೆಕೂದಲು ಗಾಳಿಯುಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹಣೆಯಿಂದ ಬೆನರ ಹನಿಗಳು ಉರುಳಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಗಡ್ಡಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನ ಕೊಡುತಿತ್ತು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಗುಳಿ ಬಿದ್ದು ಹೊಗಿದ್ದವು. ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಆರಿ ಬಿಳುಪಾಗಿದ್ದ ಕೂದಲು ಇಂದು ಪೂರಾ ಬಿಳುಪಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಟಾಂಡನ್ನರವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಅನೇಕ ಗಂಟುಗಳು ಅವರ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿದ್ದವು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿ ಮೇರೆ ಒಂದೊಂದನ್ನೇ ಸರದಾರರು ಎತ್ತಿ ನೋಡಿದರು. ಅಹಮದಾಬಾದ ಅಧಿವೇಶನದ ಐಕ್ಯ ತಠರಾವು, ಪುಕಾಶಂ ಪ್ರಕರಣ, ಪ್ರತೀ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸುಗಳಲ್ಲಿಯು ಎಡವು ಆಥವ ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳಿಂದ ಪುಕಾರುಗಳು, ಆಚಾರ್ಯ ಕೃಪಲಾನಿಯುವರೊಡನೆ ಸಂಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ವಿಫಲ ಪತ್ರಗಳು ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಕೊಟ್ಟ ನೋಟೀಸುಗಳು, ಹೀಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಹುಳುಕನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಅನೇಕ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಕೋಣೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಗಳಿಗೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಕರಣಾಮಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಸರದಾರರು ಬಹಳವಾಗಿ ಮರುಗಿದರು. ಟಾಂಡನ್ನರಿಗೆ ಕೊಂಚ 'ಟಾನಿಕ್ಕು' ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪಕಾರದ ಮಾತುಗಳೊಡನೆ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದರು.

ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಂಡ ಈ ದೃಶ್ಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಡೆಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂದಾಯಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಹೈದ್ರಾಬಾದಿಗೆ ಬಂದು ತಲಪಿದರು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಶುರುವಾಗಿದ್ದು ಪೋಲೀಸು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಮ್ಯೂನಿಷ್ಟರೆಂಬ ಹೆಳರಿನ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನತೆಯು ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ತನ್ನದೇ ತಪ್ಪೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ವಲ್ಲಭಬಾಯಿಯವರು ಮುಂಬಾಸಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು.

ಮುಂಬಾಸಿಗೆ ತಲಪುವಾಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆ ಸಮಯ. ಮುಂಬಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರ್ನಿ ತಿಂಗಳ ಶಿಬಿ ಹೇಳಬೇಕೆ?. ನೀರಡಿಕೆಯಾದುದರಿಂದ ತಂಪು ಪಾನೀಯ ಕುಡಿಯಲೆಂದು 'ವುಡ್ ಲಾಂಡ್ಸ್' ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಎಲ್ಲಾ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಅಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತರಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪರಿಚಯಸ್ತ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಯವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. "ಆಷ್ಟೇನೂ ವಿಶೇಷವಾದ ವಿಶಯ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿಶಯಗಳಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದು ವ್ಯರ್ಥ" ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. 'ಯಾವ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ" ಎಂದು ಸರದಾರರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ "ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ, ಎಂದು ದೊರೆತ ಉತ್ತರದಿಂದ ಸರದಾರರಿಗೆ ತಲೆ ತಿರುಗಿದಂತಾಯಿತು. ಒಂದು ದಿವಸ ಸಹ ಮುಂಬಾಸಿನಲ್ಲಿರಬಾರದೆಂದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ರೈಲು ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿದರು.

ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲಪುವಾಗ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಮಯ. ಏನು ಮೂಹೂರ್ತವೆಂದು ಅರಿಯದೆ ಹಾಗೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಸೈಕಲ್ ಸವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಾಯಿತಮ್ಮಗೆ! ಬಾಡಿಗೆ ಸೈಕಲ್ಲೊಂದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಜನನಿಬಿಡವಿಲ್ಲದ ಬನ್ನಿ ಮಂಟಪದ ಕಡೆಗೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವನೊಬ್ಬನ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, "ಯಾಕಯ್ಯಾ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಅದರೂ ಇಷ್ಟ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತೀಯೂ? ಬೀಡಿಗೆ ಆರು ಕಾಸು ಕೊಡುತ್ತಿಯೋ ಅಥವಾ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲೋ?" ಎಂದು ಬೆದರಿಸಿದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸರದಾರರು ಅವಕ್ಕಾದರು. ತಾನು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಪರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಪಡೆಯ ವಿಷಯ ಆದಿಷ್ಟು ಸಾರ್ಥ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದುದನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡು ಮರುಗಿದರು. ಪೋಲೀಸರ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಜೌಡುಗಚ್ಚಿದರು.

ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ನೆನಪಾಯಿತವರಿಗೆ! ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಯು ಪುಕಾರುಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇಳಿ ಕೇಳಿ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ದಿವಸಕ್ಕೆ ಹತ್ತೆಂಟರಂತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ತಂತಿ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಓದಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕುತೂಹಲವುಂಟಾಗಿತ್ತು. ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲಂತೂ ಕೊಡಗನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವ ಸಂದರ್ಭವೊದಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ನೋಡಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದೆ 'ಛೋಡ್ಡಿ' ಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸವಿಯುವ ಆನಂದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ತಂಪಾದ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಗಿಗೆ ತಲಪಿದ ಜ್ಞಾಪಕವಾಯಿತವರಿಗೆ.

ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಕುಡಿಯಲು ದಾರಿಯಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಇಳಿದರೆ, ಕೊಡಗಿನ ಕಾಫಿಯು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು. 'ಸರದಾರ ಕೆಫೆ' ಎಂಬ ಹೊಟೇಲ್ ಬೋರ್ಡು ನೋಡಿ ಅತಿ ಆನಂದದಿಂದ ಒಳನುಗ್ಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ 'ಕಾಫಿಗೆ ಪಕ್ಕರಿ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಚಿಕ್ಕ ಬೋರ್ಡೊಂದನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಖ ಪಕ್ಕವೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತರು. ರಾಜಧಾನಿ ಮಡಿಕೇರಿಗೇನೇ ನೆಟ್ಟಗೆ ಹೊರಟರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ 'ಗಾಂಧೀ ಕೆಫೆ', 'ನೆಹರೂ ಹೊಟೇಲ್', 'ಜೈಹಿಂದ್ ಫಾರ್ಮಸಿ' 'ಸುಬಾಸ್ ಲಾಂಡ್ರಿ' ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಕೊಡಗು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ತವರೂರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಸಂಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕು, ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಉಳಿಗಾಲ ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಯ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೆಲುಕುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಬಸ್ಸು ಮಡಿಕೇರಿ ಸೇರಿತು. ಮೊದಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಭೇಟಿಯನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ನನ್ನ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಕಛೇರಿ ಯಾವುದೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. 'ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಿಗಳದೋ ಅಥವಾ ಸಂಯೋಜನಾವಾದಿಗಳದೋ' ಎಂದು ಆತ ವಿಚಾರಿಸಿದ. 'ನನಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದದ್ದು ಕೊಡಗು ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಕಛೇರಿಗೆ' ಎಂದು ಸರದಾರರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. 'ಅಯ್ಯೋ, ನೀವಿನ್ನೂ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಕೊಡಗು ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಅಳಿದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಡ ಪಂಗಡಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಮನೆಯ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ.....ವಾದಿಗಳ ಸಭೆಯೊಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಆತ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ದಾರಿ ಹಿಡಿದನು. ಸರದಾರರು ದಿಗಿಲಾದರು. ಅತ್ತನು ತೋರಿಸಿದ ಮನೆಯ ಕಡೆ ನಡೆದರು..... ವಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ' ಎಂದು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಬೋರ್ಡೊಂದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಳನುಗ್ಗಲು ಹೆದರಿ ಹೊರಗಿನಿಂದಲೇ ಒಮ್ಮೆ ಇಣಿಕಿ ನೋಡಿದರು. ನೋಡಿದವರಿಗೆ ದಂಗುಬಡೆದಂತಾಯಿತು. ತಾನು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೊಡಗು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ 'ಡೆಪ್ಯೂಟೇಶನ್' ಬಂದಿದ್ದವರು ಬರೇ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಸಾಧಕರೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಂಗೆ ನೈನಡುಗಿದಂತಾಯಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಳಿಗಾಲವು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಬಂದರು.

ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳ ಸಂಚಾರದಿಂದ ಆಯವು ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಕೊಚ್ಚಿನ್, ತಿರುವಾಂಕೂರುಗಳ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಸಂಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಲು ಮಾತ್ರ ಅಪರು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಸೌಂದರ್ಯದ ರಹಸ್ಯ

ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾದ ೧೨ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿರಿ.

ಸೌಂದರ್ಯವು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕು ಆದರೆ ಕುರೂಪಿಗಳು ಒಂದೇ ಸಲ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿರಂತರ ಶ್ರಮ ಅಗತ್ಯ. ರೂಪವಂತರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುರೂಪಿಗಳಾಗಬಹುದು. ಸೌಂದರ್ಯದ ಜೋಪಾಸನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಒಂದು ಡಜನ್ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿರಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಸತ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ತಾಳ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಧಾರಾಳಬೇಕು.

೧. ಧಾರಾಳ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿರಿ.

ಪ್ರತಿ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿರಿ. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ನಿದ್ದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಡುಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸದಿರಿ. ನಿದ್ದೆ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಆರೋಗ್ಯವು ಉತ್ತಮ ಇರುವುದು.

೨. ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿರಿ.

ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನೇ ಸೇವಿಸಿರಿ. ಆದರೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ತಿನ್ನಬಾರದು. ರುಚಿಯಾದ ಆಹಾರವೆಂದು ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದು. ದೇಹಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನೇ ತಿನ್ನಬೇಕು. ಊಟಗಳ ನಡುವೆ ಆಗಾಗ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವುದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿತವಲ್ಲ. ಧಾರಾಳ ನೀರು ಕುಡಿಯಬೇಕು.

೩. ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಿರಿ.

ದಿನಂಪ್ರತಿ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದೆದ್ದ ಕೂಡಲೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಿತವಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಶರೀರದ ನ್ಯೂನತೆಗಳೂ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವವು. ಶುದ್ಧಗಾಳಿಯನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸೇವಿಸಿರಿ.

೪. ಕೂದಲನ್ನು ಬ್ರಶ್ ಮಾಡಿರಿ.

ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ತಲೆಕೂದಲು ಮುಖ್ಯ. ಬಚ್ಚಂಜಾನೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವಾಗ ದೊರಗು ಬ್ರಶ್‌ನಿಂದ ಕೂದಲನ್ನು ಸವರಿ ನುಣುಪಾಗಿಡಿ.

೫. ಶರೀರ ಸ್ಥಿತಿಯು ವಿಷಯ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಿರಿ.

ನಡೆಯುವಾಗ, ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಿರಬೇಕು ಬೆನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಥವಾ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಾರದು. ನೆಟ್ಟಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಬೆನ್ನುಬೊಳೆ ಡೊಂಕಾಗದಂತೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೬. ಬಯಲಲ್ಲಿ ಆಟ ಆಡಬೇಕು.

ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆಟಗಳನ್ನೇ ಆರಿಸಿರಿ. ಈಜಾಡುವುದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ 'ಟಾನಿಕ್' ಕೊಟ್ಟಂತೆ. ಕಾಲ್ನಡಿಯಿಂದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಅತೀ ಉತ್ತಮ.

೭. ಚಿಂತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ.

ಚಿಂತೆಯಿಂದ ತಲೆ ಕೂದಲು ಬೆಳ್ಳಗಾಗುವುದು. ಅದು ಮನಃಪ್ರಿನ ಲಕ್ಷಣ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮಿದುಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಭಾರ ಬೀಳುವುದಲ್ಲ ಇಡೀ ದೇಹವನ್ನು ಅದು ಕುಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿಂತಿಸುವುದರಿಂದ ನಿದ್ದೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ನಿದ್ದೆಯಿಲ್ಲದವರ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಿದೆ.

೮. ಚರ್ಮದ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿರಿ

ನೀವು ಸ್ನೋ ಕ್ರೀಮ್ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಹಲವಾರು ಸೌಂದರ್ಯಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಮವು ವಿಶೇಷ ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವುದೆಂದರೆ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಮುಖ ತೊಳೆಯುವಾಗ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಸಾಬೂನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಡಿ. ನಿದ್ದೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ವೈಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಚರ್ಮರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಾಯಿತು.

೯ ಆಗಾಗ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಶ್ರಮಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರಾಮವಾಗಿರಬೇಕು. ದೇಹದ ದಣಿವಾರಿಸಲು ಆರಾಮವಾಗಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಯಮವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕೆಲಸವಾದನಂತರ ೧೫ ನಿಮಿಷಗಳ ತನಕ ಆರಾಮವಾಗಿ ಈಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾತ್ರೆ ಕೂಡ ಇದೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

೧೦ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಸನ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿರಿ.

ನಗಾಡುವುದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಔಷಧಿ-ಯಾವಾಗಲೂ ಹಸನ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಆರೋಗ್ಯವಂತರು; ಸೌಂದರ್ಯವೂ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು.

೧೧ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸಿರಿ.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿರುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಅವಸರದಲ್ಲಿ, ಉದ್ವೇಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವವು. ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅವಸರದಿಂದ ಒಂದೆಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಗೆ ಸರಿಯುವಾಗ ಅಪಾಯಗಳು ಕಾದಿರುತ್ತವೆ. ಅವಘಡಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಜೀವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಿದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ತಾಳ್ಮೆಬೇಕು; ಮಿತಿಬೇಕು. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಡೆಸಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುವುದು.

೧೨ ಸೌಂದರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳು

ಸೌಂದರ್ಯವು ಔಷಧಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೃತಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಶೋಭೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಪಾಡರ್, ಸ್ನೋ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಉತ್ತಮವಾದವುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಈ ಸಹ ಮಿತಿಯಲ್ಲೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

('ಸಂಡೇ ನ್ಯೂಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ದಿಂದ)

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳು.

ತಾರೀಕು ೨೨ರಲ್ಲಿ ಕಂಡಂಗಾಲ, ರುದ್ರಗಪ್ಪೆ, ಬಾಡಗ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಾಮವಾಸದ ಜನರು ರುದ್ರಗುಪ್ಪೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೊಂಗಡ ಉತ್ತಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಸೇರಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಬಲ್ಲಡಿಚಂಡ ಕಾಯಪ್ಪನವರು ಕೊಡಗಿಗೆ ಒದಗಿರುವ ಗಂಡಾಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ ನಂತರ ಈ ಠರಾವುಗಳು ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತದಿಂದ ಪಾಸಾದವು.

'ಕೊಡಗನ್ನು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂಬ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ.'

'ಕೊಡಗನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇಟ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.'

ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಮೆಂಬರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಯಂ. ಪೂಣಚ್ಚನವರು ಕೊಡಗನ್ನು ಬೇಗನೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಕೊಡಗಿನ ಜನರ ನಿಜವಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಬೊಪ್ಪಂಡ ಕುಟುಂಬ

ತಾ. ೨೪ರಲ್ಲಿ ನಾಪೋಕ್ಲು ಗ್ರಾಮದ ಬೊಪ್ಪಂಡ ಕುಟುಂಬದವರು ಶ್ರೀ ಬೊಪ್ಪಂಡ ದೇವಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಸೇರಿ ಮೇಲಿನ ಆರ್ಥದ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಿದರು.

ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪ

ತಾ. ೨೫ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಂತೆಮೊಳದಲ್ಲಿ ಮೇರವಣಿಗೆಯ ನಂತರ ಸಭೆಯೊಂದು ನೆರೆದಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಕಾಳೇಂಗಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚನವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಕರಿತು ಮಾತಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಗಳಾದ ಬಿ. ಪಿ ಬೋಪಯ್ಯ, ಕೆ. ಕೆ. ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಕೆ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಮತ್ತು ಪಿ ಸಿ. ಉತ್ತಯ್ಯ ಇವರುಗಳು ಒತ್ತಾಸೆಯೊಗಿ ಮಾತಾಡಿದ ನಂತರ ಮೇಲಿನ ಆರ್ಥದ ಠರಾವುಗಳು ಪಾಸಾದವು.

ಕಡಿಯತ್ತುನಾಡು.

ತಾರೀಕು ೨೬ರಲ್ಲಿ ಕಡಿಯತ್ತು ನಾಡಿನ ಹನ್ನೆರಡು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಪಾರಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಿದ್ದಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಕೂಡಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಗಳಾದ ಪಳಂಗಂಡ ಐಯ್ಯಮ್ಮ, ಬಿದ್ದಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಬೊಳ್ಳಚೆಟ್ಟಿರ ಅಚ್ಚಯ್ಯ ಮೊದಲಾದವರು ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಚಾರ ಮಾತಾಡಿದ್ದರು. ನಂತರ ಮೇಲಿನ ಆರ್ಥದ ಠರಾವುಗಳು ಒನ್ಮತದಿಂದ ಪಾಸಾದವು.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿ ಅಧಿಕ ತರುಣಿಯರನ್ನು ಬಹುಳವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆಯಂತೆ. ಈ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಿನ ಉಡುಪುಗಳೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಸೌಂದರ್ಯಸಾಧನಗಳೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆಯಂತೆ. ಆದರೆ ಮ್ಲೊಲಕನು ಭೂಗತದ ಓರ್ವ ರಾಜಕುಮಾರ!

ಬ್ರಿಟನ್ ಗಿಯೂನದ ಜೋಜ್ ಟೌನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿರುವ ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಎಲ್' ಎಂಬ ವಿನೋದಗಳಿವೆ. ಈ ವಿನೋದಗಳು ದೇಹದಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪದ ಕಂಗೆಯನ್ನು ಜನುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ದೀಪಗಳು ಉರಿಯುತ್ತವೆ.

ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಹೊಸ ಕೊಡುಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಮನ ಒಪ್ಪುವ ಆಭರಣಯುತ ಸ್ವಿಸ್ ವಾಚುಗಳು

೧೯೫೧ನೇ ಇಸವಿಯ ಮೂದರಿಯ ವಿಶೇಷ ವಿಸ್ವೋವಾಚುಗಳು. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯವು. ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಜೀವನ ಪರಿಯಂತರ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವವು ೩೬ ಗಂಟೆಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕೀ ಕೊಡುವ ಥಾದ್ದು. ಸುಂದರವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಸುಲಭದರದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವೇ ವಾಚುಗಳಿವೆ. ಇವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀವು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವಿರಿ. ಹಳೇ ಮೋಡಲಿನ ನಿಮ್ಮ ಹಳೇ ವಾಚುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಈ ವಾಚುಗಳು ಕೇವಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ದಿನವೇ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿ. ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ವಾಪಾಸುಮಾಡುವ ಭರವಸೆ ಇದೆ.

10½	ಉರುಟು ಕ್ರೋಮಿಯಂ ಸ್ಟೀಲ್ ಬ್ಲೇಕ್	ನಂ. 233	ರೂ.	21
	,, ,, ,,	,, 366	,,	25
8¾	ಚಚ್ಚೌಕ ,, ,,	,, 455	,,	25
	,, ,, ,,	,, 477	,,	26
7¾	ಚತುರ್ಭುಜಾಕಾರ ,,	,, 599	,,	39
	,, ,,	,, 688	,,	35
5¼	ಹೆಂಗಸರದು ದುಂಡಗಿನ ಆಕಾರ ,,	,, 822	,,	42
	,, ,,	,, 944	,,	44

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚು ರೂ. 13

ರೋಲ್ಡ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ,, 5/- ಹೆಚ್ಚು

The Hilson Watch Company (K. M.)
Bahadur Garh Road, Delhi 6.

4-4

ಕೊ ಡ ಗು

ಶ. ೬–೪–೧೯೫೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ

ಮುಂಬರುವ ಚುನಾವಣೆ.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಆದ್ಯಂತಕ್ಕೂ ಈ ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವದರೊಳಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಲಿದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯು ಚುನಾವಣಾ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದು ಆ ಮಸೂದೆಯು ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವದು. ಭಾರತದಾತ್ಯಂತಕ್ಕೂ ಮತಪಟ್ಟಿಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ ಬರುವ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವದು. ಈಗಾಗಲೇ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧ ರಿಂದ ೨೧ ರೊಳಗೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೬ ರಿಂದ ೧೩ ರೊಳಗೆಂದು ದಿನ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಂಬರುವ ಚುನಾವಣೆಯು ಭಾರೀ ಮಹತ್ವದ ಚುನಾವಣೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಭಾರತೀಯನಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮತದಾನ ಹಕ್ಕು ದೊರೆತು ಅದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಥಮ ಅವಸರವಿದಾಗಿದೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಪಾಶಿಷ್ಯ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಕಾದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಯುಕ್ತ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಲಿದೆ. ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆಯುತಿದ್ದ ಚುನಾವಣೆಯ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಮತದಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತಿರುವದು ತುಂಬಾ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯು ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದು. ಆ ಕಾರಣವಾಗಿಯೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಕೇಂದ್ರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬೋರ್ಡಿನ ರಚನೆಯೂಗಿ, ಪ್ರಾಂತೀಕ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬೋರ್ಡುಗಳ ರಚನೆಯೂಗುತ್ತಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ, ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸಭೆ ನಡೆದು ಚುನಾವಣಾ ಫೋಷಣೆಯ ರೂಪರೇಷೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿರುವರು. ಮುಂಬರುವ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರದ ಏರ್ಪಾಡೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿಗಳ ಆಯೋಜನೆಯೂಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವ ಗ ಹಿಂದೂದೇಶದ. ಸಾಮ್ಯವಾದಿ, ಉಗ್ರಸಾಮ್ಯವಾದಿ, ಹಿಂದೂಮಹಾಸಭೆ ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷದವರೂ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ತೊಡಗಿರುವರು. ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ಪಕ್ಷವು ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಆದ್ಯಂತಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಸುಮಾರು ೨೦೦೦ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಿದೆ ಹಿಂದೂಮಹಾಸಭೆಯವರೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಗ್ರಸಾಮ್ಯವಾದಿಗಳು ಚುನಾವಣಾರಂಗಕ್ಕಿಳಿಯುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು ದೂರದ ಮಾತೇಸರಿ.

ಹೇಗೂ ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ತಮ್ಮ ತತ್ವಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನೂ, ಧ್ಯೇಯಧೋರಣೆಗಳನ್ನೂ ಜನತೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಜಯ ಸಂಪಾದಿಸಲೆತ್ನಿಸುವದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನ ತತ್ವಸಿದ್ಧಾಂತ ಬಿತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹದ್ದುಮೀರಿ ನಡೆಯಬಾರದು. ಅದು ಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬೇಕು. ದುಡ್ಡಿನ ಬಲವಿಂದ, ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ, ಹಿಂಸೆಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ, ಇಲ್ಲದ ಮೋಹದ ಜಾಲದಿಂದ ತಮ್ಮ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯು ಜಯಶೀಲರಾಗಲೆತ್ನಿಸುವದು ಅನೀತಿಯುತವಾದುದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಕ್ಕನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳು ಹಿಂಸೆ, ವೋಸ, ಅಕೃತ್ಯಗಳ ಪಥವನ್ನು ತುಳಿಯದೆ ಮುಂಬರುವ ಚುನಾವಣೆಯು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಯತ್ನಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರ್ವರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಕೊಡಗಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವದಾದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಚುನಾವಣೆಯು ಯಾವಾಗ ನಡೆಯಲಿಸಿಯೋ ತಿಳಿಯದು. ಭಾರತದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಚುನಾವಣೆಯು ನಡೆಯುವದೋ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವದರೊಳಗೆ ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಆದು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯು ಶೀಘ್ರ ಆಗಬೇಕಾದುದು ಅತೀ ಅವಶ್ಯ. ಇಂದಿನ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಚುನಾವಣೆಯೂದುದು ೧೯೪೫ರಲ್ಲಿ. ಈಗ ಆರು ವರ್ಷಗಳು ಕೆಳೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಳಿಯಲಾಗದ ಬದಲಾವಣೆಯೂಗಿದೆ. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಜಾಗೃತಿಯೂಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆನ್ನಿಸುವವರು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದೇ ಅಲ್ಲ; ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಂದಿನವರೆಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ನಿರ್ಣಯವಾಗಲಾರದು. ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಕೀಯರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ವಿರುವದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಅಭಿಮತವನ್ನು ಅರಿಯದೆ ನಿರಂಕುಶ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಾರರು. ಆ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕೊಡಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಮುಂದರಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರದ ಹಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಗಿಗೆ ಸ್ವಾಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯ ಇಬ್ಬಣ ರಾಜಕೀಯದ ಆತಂಕವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯದೆ ದೇಶೀಯರಲ್ಲಿಯೂ, ದೇಶದ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ವಿಧದ ನಿರಾಕ್ಕಿಯು ತುಂಬಿದ್ದು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿಳಂದರಿಸುವದು ಯಾರಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಈಗ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಏರ್ಪಾಡಿನಿಂದ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇಶಭಕ್ತನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸತೋರದು ಚುನಾವಣೆಯು ನಂತರವೇ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು.

ಚುನಾವಣೆ ಎಂದಾಗ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವದು. ಇಂದಿರುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದರೆ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪಕ್ಷಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಂಬಲವಿದೆಯೆಂಬುದೊಂದು ಗೊತ್ತಾಗಬಹುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಸಾಧಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರವಿರುವ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವದೆಂದರೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಈಗ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು. ಆದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಕೊಡಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಗಾಳಿಗೊಡ್ಡಿದ ದೀಪದಂತಾಗಿದೆ ಆದು ಉಳಿಯಲೂ ಬಹುದು ಯಾ ಕೆಡಲ್ಲೂ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಜನತೆ ತನ್ನ ಒಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರಬೇಕು. ಅದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾದರೂ ಜನಮತವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಖಂಡಿತ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೊಡಗಿನ ಜನರು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿ ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಏರ್ಪಾಡು ಕೈಗೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವರ್ತಮಾನ.

ಕುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಹೊಸ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಅಸ್ತಿಭಾರವು ತಾರೀಕು ೩೦–೩–೫೭ ರಲ್ಲಿ ಲೆ. ಕರ್ನಲ್ ಮೂರಿಸ್ ಇವರಿಂದ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಕೌನ್ಸಿಲ್ ವಿಂಟಿಂಗು ತಾರೀಕು ಈ ೧೬ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು

ತಾರೀಕು ೨೫ ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ಗಂಟೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಆದನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಗಿರುವದಾಗಿಯೂ ಮಾಲೀಕರು ತಕ್ಕ ರಜುವಾತಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿಯೂ ಸರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗುವದೆಂದೂ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡಲೀಪೇಟೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಕಾಬಪ್ಪನವರು ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾ ೫–೩–೫೭ ರಲ್ಲಿ ಕೊಡ್ಲಿಪೇಟೆಯ ಪುರನಿವಾಸಿಗಳು ಶ್ರೀ ಎಂ ಎ. ಚಂಗಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಸೇರಿ ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಕಾರ ಕೂಟ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು.

ಟಂಬರ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಚಿರಿಯಪಂಡ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಗು ಸುಬೆದಾರರಾಗಿಯೂ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸು ಮೇನೇಜರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕಾಂದರ್‌ರವರನ್ನು ಅವರ ಬದಲಾ ಟಂಬರ್ ಸುಬೆದಾರರಾಗಿಯೂ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಭೂಮಿ, ತೋಟ, ಜಾಗ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಅಥವ ಮನೆ ಸೈಟು ಮಾರಲಿರುವವರು ಮತ್ತು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕರಿಯುವ ಎಮ್ಮೆ, ಹಸು ಮತ್ತು ಉಳುವ ಎತ್ತು ಮತ್ತು ಕೋಣಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಬೇಕಿರುವವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ತಾರೀಕಿನ ಎಂಟು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿವರಗಳಿಗೆ ಈ ಪತ್ತೆಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

P. A. N. & SONS,
Commission Agent,
Gonicoppal
S. Coorg.

26-9

ಮೊರಾಟಕ್ಕಿದೆ.

ಪ್ರೇಜರ್‌ಪೇಟೆ ಹೋಬಳಿ ರಂಗಸಮುದ್ರ ಗ್ರಾಮದ ಗುಡ್ಡೆ ಹೊಸೂರು ಸಿದ್ದಾಪುರ ರೋಡು ೫ನೇ ಮೈಲು ಕಲ್ಲಳ್ಳಿ ಬಳಿ ರೋಡಿಗೆ ಒತ್ತಾಗಿರುವ ೭ ಏಕ್ರೆ ನಡುಸಾಲು ನೂರಕ್ಕೆ ೭೦ ರಷ್ಟು ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ನಾಲೆ ಬೈಲು ಗದ್ದೆ, ಗದ್ದೆಯ ಒತ್ತು ಫಸಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ೨ ಏಕ್ರೆ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟ. ಫಸಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ೪ ಏಕ್ರೆ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟ, ೫೦ ನಡೆ ದನಗಳನ್ನು ಕೂಡುವಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಗೋಡೆ ಮನೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಕಣ ವಗೈರೆ ಮೊರಾಟಕ್ಕಿದೆ. ತೋಟದ ಸುತ್ತಲೂ ತಂತಿಬೇಲಿ ಇದ್ದು, ತೋಟಕ್ಕಾಗಲೀ, ಗದ್ದೆಗ್ಗಾಗಲೀ, ಏನೊಂದು ತಕರಾರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ ರೂ 25000 ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದವರೊಡನೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಬೊಪ್ಪಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ
ಹೊಸಪಟ್ಟಣ ಗ್ರಾಮ.
ಪ್ರೇಜರ್‌ಪೇಟೆ

1-1

ಓದುಗರ ಓಲೆಗಳು

ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮುಚ್ಚಿರಿ

ದಿವಂಗತ ಸರ್ದಾರ ಪಠೇಲರು ಕೊಡಗನ್ನು ರಾಮರಾಜ್ಯವೆಂದಿದ್ದರು ಆದರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಹಾವಳಿ ವಿಪರೀತವಾಗ ತೊಡಗಿದೆ. ಸಾರಾಯಿ ಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣವಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ಉಪದ್ರ ಕಡಿಮೆಯೆಂದರೂ ಸೇಂದಿಯು ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಜನರ ಕಷ್ಟಾರ್ಜಿತ ದುಡಿತದ ಹುಲಿಗೆಯೂಗುತ್ತಿದೆ. ಖಾನೂನು ಮೇರೆ ಸೇರಿಗೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆಯಂತೆ ಮಾರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಇದರ ಬೆಲೆ ಎಂಟಾಣೆಗೆ ತಲಪುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಸುಂದರ ಕೊಡಗು ಈ ಕುಡುಕತನದಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಶೋಭೆಯನ್ನು ಕಳಕೊಂಡಿದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಿಂದಲೇ ಸುರಾದೇವಿಯು ಆರಾಧನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗ ತೊಡಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ಖಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಚ್ಚಿಸುವದು ಜನಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬಿ ಎ ಕುಶಾಲಪ್ಪ

ಸರಕಾರಿ ಕಾರುಬಾರು

ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಚಕ್ರ ಉರುಳುವದು ಅತಿ ನಿಧಾನದಿಂದ ಎಂಬ ಒಂದು ಮಾತು ಹಳೆಯ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇದರ ಸತ್ಯತೆಯು ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಬಡ ರೈತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಗತ್ತೊಡಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಸರಕಾರಿ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ತಲಪಿದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರಲು ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ಹಿಡಿಯುವದಿದೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳೇ ಕಾಣೆಯಾಗುವದಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಿ ಆಗಿ ೧೦,೧೫ ದಿನಗಳನಂತರ ಪತ್ರ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ರವಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉದಾಹರಣೆ ಇದೆಯೆಂದರೆ ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟು ವೇಗದ ಗತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶವೆಂದ ಮೇಲಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಟುವಟಿಕೆ ಬೇಡವೇ?

"Antu"

ತಪ್ಪು ಪರಂಪರೆ.

ಕೊಡಗು ಸರಕಾರದ ಬಡೆಟ್ ವಿಮರ್ಶೆಯಂಗು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ೧೫ ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಹೊಸ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ವಿಮರ್ಶೆಯಂಗು ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ ರೊಳಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸರಕಾರಗಳೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪದೆ ತಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಪಾಸು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಆದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಕಥೆ ಬೇರೆ. ಈ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ವಿಮರ್ಶೆಗೇ ಬೇಡವೆನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಾಗಬೇಕಾದ ವಿಮರ್ಶೆಯಂಗನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲೂ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಾಗಬೇಕಾದುದನ್ನು ಏಪ್ರಿಲಿನಲ್ಲೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಪಾಸು ಮಾಡದೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದರನಂತರ ಹಣ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವದೋ ತಿಳಿಯದು. ಇನ್ನಾದರೂ ಸರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕಿದೆ.

'ನಾಗರಿಕ'

ಡೊಂಕು ರಾಜಕೀಯ

ಕಳೆದವಾರದ 'ಕೊಡಗು' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚನವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿದೆನು. ಕೇವಲ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯು ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ನೆನೆದು ಕನಿಕರವಾಯಿತು. ತಾನು ಕೊಡಗಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಿದುದಾಗಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಯುವ ಮೊದಲೇ ಗಂಟೆ ಆಯಿತೆಂದೂ ಮುಕ್ಕಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ತನಗೆ ಮಾತಾಡಲು ಕೇವಲ ಹತ್ತೇ ನಿಮಿಷಗಳಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಕೊಡಗಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳದೆ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲದ ಡೊಂಕುವಾದವನ್ನೂ ಬಳಸಿನ ದಾರಿಯನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಕಡೆಗೆ ಗಂಟೆಯೂ ಆಯಿತೆಂದೂ, ತಾನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರನ ಕುರಿತೇ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನೆಂದೂ ಹೇಳುವ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕನಿಕರ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದಾದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಯುತರು ಕೊಡಗಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾವು ಹೊತ್ತಿದ್ದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಜನಮತವು ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಲು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳು ಸಾಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೇನು? ಪೂಣಚ್ಚನವರು ಹಿಡಿದ ಈ ಡೊಂಕು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಹಿತವಾಗಲಾರದು. ಕೊಡಗಿಗೂ ಹಿತವಾಗದು.

ಭೀಮಯ್ಯ

ಕೊಡಗು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಸಿದ್ದಾಪುರವು ಪ. ಕೊಡಗಿನ ವಟ್ಟಿಗೆ ಮಧ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್ಸುಗಳು ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಧಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಊರಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಸ್ತರಿಗೆ, ಕಾದಿರಲು ಒಂದು ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದೆ, ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳಂತೂ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವದು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂಕಟಕರವಾಗಿದೆ. ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಾಯಲು ಜನರು ಸಿದ್ದಾಪುರ ಚೌಕಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೋರಿಯ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು ಹೀಗೆ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದು ಈ ಸ್ಥಳವು ಬಹಳ ಹೇಸಿಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಣ ನಿವಾಸಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಹಾನಿಕರವಾಗಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪಟ್ಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಸ್ಸ್ ಸ್ಟೇಂಡ್ ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

"ಸಿದ್ದಾಪುರ ನಿವಾಸಿ."

ಗೋಧಿ ಸರಬರಾಯಿ.

ತಾ. ೨೫-೩-೪೯ ರಲ್ಲಿ ಮೂರ್ನಾಡಿನ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಗೆ ಗೋದಿ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸೇರಿನ ವರೆಗೆ ಗೋದಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟು ಕೊಡುವದಿದೆ. ಆದರೆ ಮೂರ್ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೨½ ಸೇರೆ! ಈ ೨½ ಸೇರಿನ ಪರ್ಮಿಟ್ಟನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ತರಬೇಕಂತೆ. ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದರೆ ಕಡಿಮೆ ರೂ ೨ ಖರ್ಚು. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಗೋದಿಗೆ ೨ ರೂ. ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾದ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಡ ರೈತನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಬಡ ರೈತನ ಪಾಲಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಸಾಮಾನುಗಳು ಕನಸಿನ ಮಾಡಿಗೆಗಳಂತಾಗಿವೆ. ಪಾಪದ ಬಡ ರೈತನು ಹಬ್ಬ ಹರ್ಣಿಮೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಇವನ್ನು ಪಡೆದು ಸ್ವಲ್ಪ ಆನಂದಿಸುವ ಅನುವನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾಡಬಾರದೇ? ಮೂರ್ನಾಡಿನವರಿಗೆ ಮೂರ್ನಾಡಿನಲ್ಲೇ ಪರ್ಮಿಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮವಾಗುವದು.

ಬಡ ರೈತ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ನೂಲಿನ ತ್ತರಣೆ

ಕೊಡಗಿಗೆ ಕೋಟು ಬಟ್ಟೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩ ಬೇಲು ನೂಲು ಸಹ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲುಮಗ್ಗ ಇಟ್ಟವರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿರುವರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಗ್ಗದವರು ಬಟ್ಟೆಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುವಂತೆ ಸರಕಾರವು ಸೂಕ್ತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಹೆಯೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶ ಹೊರಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕಪ್ಪುಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅಗಲ್ಲದೆ ಕೊಡಗಿನ ಮಗ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆಯು ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವದು. ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ನೂಲು ತೆಗೆದು ಅವರು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಇಜ್ಜಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿರುವ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲು ಬೆಲೆಗೆ ನೂಲು ಕೊಟ್ಟಾ ಇವರು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಮಾರುವದೇ? ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟ ಆಫೀಸರುಗಳು ಕೊಡಗಿಗೆ ಬರುವಂತಹ ನೂಲುಗಳು ಕಪ್ಪುಸಂತೆಗೆ ಹೋಗದಂತೆಯೂ, ಇಲ್ಲಿಯ ಹೆಗ್ಗದವರು ಮಾಡಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅವರವರ ಮನೆಸ್ಸಿಗೆ ತೋಚಿದ ರೀತಿಯ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾರದಂತೆಯೂ ಕಡೆಗಟ್ಟೆ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಿದೆ.

ಗಣಪತಿ.

ಮರೆನಾಡಿನ ರೇಶನ್ ಪದ್ಧತಿ.

ಈ ನಾಡಿಗೊಂದು ಹೊಸ ನವೀನ ಯ ಸೀದಾ ಪದ್ಧತಿ ತೋರಿಬರುತ್ತೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವಂತ ಸೀದಾಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಾಡಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಲೋಸುಗವೋ ಯಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಕೆಲ ಜನರ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದು ಪಿಸ್ತೂಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಯು ಯಜಮಾನ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಹೆಂಗಸು ಮಕ್ಕಳೆನ್ನದೆ ಮನೆಯನ್ನು ಜಪ್ತಿಮಾಡುತ್ತಿರುವರಂತೆ. ಇದು ಈ ನಾಡಿಗೆ ಮಾತ್ರವೋ ಅಲ್ಲ ಕೊಡಗಿಗೆ ಇರುವ ಕಾನೂನೋ ತಿಳಿಯದು. ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಪ್ಪುಸಂತೆಯ ವ್ಯಾಪಾರವಂತೆ! ಈ ನಾಡಿನ ಬತ್ತದ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೊಬ್ಬ ಕ್ರಾಪ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ನೂರು ಬಟ್ಟೆ ಭೂಮಿಯಿರುವವರಿಗೆ ೧ ಗಾಡಿ ಮೂರುವ ಲೆಕ್ಕ ೧ ಏಕ್ರೆ ಇರುವವನಿಗೂ ೧ ಗಾಡಿ, ೨೦೦ ಬಟ್ಟೆ ಭೂಮಿಯವರಿಗೆ ½ ಗಾಡಿ ಈ ತರದ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ೬ ಗಾಡಿ ಸರಾಸರಿ ಮಾರುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ೩-೩½ ಗಾಡಿ ಮಾರುವ ಏಪ್ರಾಡು! ಇದಾವ ಕ್ರಾಪು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್? ಇವರ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಈ ನಾಡಿನ ಬಡ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಮುಂಬರುವ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬತ್ತವಿಲ್ಲದೆ ಉಪವಾಸಬೀಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದರಂತೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸೀದಾ ಕಾರ್ಡ್ ಕೇಳುವಾಗ ಕಾಡ ಸರಕಾರ ಈ ನಾಡವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ನೀವು ಕಪ್ಪುಸಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಈಗ ಡಿವೋದಿಂದ ಆಕ್ಕಿ ತರಲು ಬಿದಿರುತ್ತೇರಿ ಎಂದಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಕೂಡಲೇ ಉಣ್ಣಲಿಕ್ಕಿಗತಿಯಿಲ್ಲದ ಬಡ ಜನರು ಉಪವಾಸದಿಂದೆ ಸಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ರೀತಿಯ ಜಾಲುಮೆಯ ಹುಕುಂ ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವವರಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ನಿಂದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥ.

ಅಕ್ಕಮ್ಮ ಅಪರಾಧ.

ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ಪೂಣಚ್ಚನವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ಕೊಡಗಿಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧವೆನ್ನಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಣಯವು ಜನಮತೆಯಿಂದಾಗಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಈ ಥರ ಭಾಷಣ ಬಂದಾಗ ಕೊಡಗಿನ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರನನ್ನು ಕೇಳುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಚು

ನಾಯಿತರಾದ ಪೂಣಚ್ಚನವರು, ನಂತರ ಕೊಡಗಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಬೇಕೆಂದು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತದಿಂದ (ಇವರೂ ಸೇರಿ) ಪಾಸುಮಾಡಿದ ಠರಾವಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲವಿತ್ತು ಮೂತಾಡಬೇಕಿದ್ದ ಪೂಣಚ್ಚನವರು ಅದು ಬಿಟ್ಟು ತಮಗಿದ್ದ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ರಚನೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಗಜೆಟೆಡ್ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ವರ್ಗಾವರ್ಗ ಇದರಲ್ಲೇ ಕಾಲಕಳೆದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂತಾಡದೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಅಮಿತ ಹಾನಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಗಿನ ಕೌನ್ಸಿಲು ವಿುಂಟೊಮಾರ್ಲೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅದರ ಅಧಿಕಾರ, ಅದರ ರೂಪರೇಖೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಕೊಡಗಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಬೇಕೆಂದಾ ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಗಜೆಟೆಡ್ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ವರ್ಗಾವರ್ಗದ ವಿಚಾರ ಮಾರುದ್ದ ಮೂತಾಡುವದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೆಂದು ಇವರಿಗೆ ತೋರಿತೇ? ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟ ಇವರು ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವದಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡದ ಕಾರಣವೆಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದುದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಕೊಡಗಿನ ಜನರನ್ನ ಕೇಳದೆ ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕೆಂದಲ್ಲನೇ? ಇವರ ಚುನಾವಣೆಯು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಜನತೆಯ ಅಭಿಮತದಂತೆ ನಡೆಯುವೆನೆಂದವರು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಹಂಚಿದವರು ಇದು ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆದಿಯಿಂದ ತಿವಿದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪರಾಧಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಂಥವರ ವುಂದಾಳ್ತನದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಿದೆ. ತನು ಸೂಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರ ಮೂತಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಇವರು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಪ್ರಶ್ನೆದವರು ಇವರು ಕೇಂದ್ರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಅಭಿನಂದನಾ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಲುಕುಡಿಯುವ ಬೆಕ್ಕು ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ತನ್ನನ್ನು ಕಾಣರೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂತೆ ಪೂಣಚ್ಚನವರ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿವನು ಎಂಥವರಿಗೂ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ತಪ್ಪುವಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇ?

ಎಂ. ದೇವಯ್ಯ.

ಮೂಜಿಸಿಪಾಯಿಗಳ ಬಸ್‌ಲೈನು.

ಸರಕಾರವು ಮೂಜಿಸಿಪಾಯಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಸ್‌ಲೈನು ಕೊಟ್ಟು ಉಪಕಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಸ್‌ಲೈನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಓಡಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ. ಆದರೆ ಮೂಜಿಸಿಪಾಯಿಯವರ ಸಂಘವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಬೇಕು. ಪಾಲು ಬಂಡವಾಳವು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಬೇಕಿದ್ದಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಗು ದಕ್ಷಿಣಕೊಡಗು ಎಂಬ ಬೇಧವೊಂದು ತಲೆ ಇಕ್ಕಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಜಿಸಿಪಾಯಿಗಳು ಈ ಬೇಧವನ್ನು ಪುರಿತು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಸಂಘದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುವವರಲ್ಲದೆ ದೊರೆತ ಬಸ್‌ಲೈನನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

'ಮೂಜಿಸಿಪಾಯಿ'

ಜಾನುವಾರು ಜಾತ್ರೆ.

ನಾಲ್ಕಾರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಜಾತ್ರೆಗಳಾಗಿ ತಾ. ೨೪ರಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಜಾನುವಾರು ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯಿತ್ತು. ಈ ಜಾತ್ರೆಯು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಿತಾದರೂ ಸಮಗ್ರ ಕೊಡಗಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಂದ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಬಂದವುಗಳೂ ಕೂಡ ನಾಲ್ಕುಜನ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳವು ಎನ್ನಬಹುದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಜಾನುವಾರು ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಾದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಹುಮೂನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಧನಿಕರು ತಮ್ಮ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ದೂರವಾದರೂ ಸಾಗಿಸಬಲ್ಲರು. ಆಮ್ಮತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆಯೂದರೂ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ತರುವರು ಹಾಗಾಗುವದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಹುಮೂನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಲಾಗಿ, ಹಳ್ಳೀಕಾರ್, ಸಿಂಧೀ, ಗೀರ್ ಮೊದಲಾದ ರಾಸುಗಳನ್ನು ಬಡರೈತನು ಸಾಕುವದೂ ದೂರದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿಯ ನಿಜ ರೈತನಿಗೆ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಜನವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗುತಿಲ್ಲ. ನಾಡು ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕಡಿಮೆ. ಬೆಳೆಸಿದೆ ತರಕಾರಿ ವಗೈರೆಗಳಲ್ಲೂ ಏನೂ ಬೆಳೆಯದೆ ಪೇಟೆಯಿಂದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ತಂದು ಬಹುಮೂನ ಪಡೆಯುವ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇವೆಯೆಂದಾಗ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಕೇವಲ ಆಡಂಬರಕ್ಕಾಗಿ ಎನ್ನಬೇಕು. ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದುದಕ್ಕೆ ಬಹುಮೂನ ಕೊಡುವದು ವಾಸ್ತವ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮೂನ ಕೊಡಲು ಅರ್ಹವಾದುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇಲ್ಲವೇ ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮೂನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹುಮೂನ ಕೊಡದೆ ಬಿಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೆಲ್ಲಿಂದ ಬೆರೆಯಬೇಕು? ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಕೇವಲ ಸಿರಿವಂತರ ಆಡಂಬರದ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಾಗದೆ ಬಡರೈತನ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಾಗುವಂತೆ ಸರಕಾರವು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ.

'ಪಕ್ಕಾಲೈತ'

ಒಣಹುಲ್ಲು ರವಾನೆ.

ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಮಲಬಾರಿಗೆ ಲಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಒಣ ಹುಲ್ಲು ರವಾನಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಸಾಲದೆ ಅವು ಪಡುವ ಕಷ್ಟವು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇದೆಯೆಂದು ಅದನ್ನು ಸಿಕ್ಕಾಬಟ್ಟೆ ಮೂರಾಟಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಬಿಡಬಾರದು. ಕೊಡಗಿನ ಹೊರಗೆ ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಹುಲ್ಲು ಮೂರಾಟವಾಗದಂತೆ ಸರಕಾರವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವದಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಬಿ.

ಅತುರವೇಕೆ?

ತಾ. ೨೮-೩-೫೭ರ 'ಜನ್ಮಭೂಮಿ' ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ತಡವೇಕೆ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರಸಂತೆ, ಸಂತೆ ಮೊಳದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇದ್ದ ಪೈಸಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪೇಟೆಯ ಒಬ್ಬ ಬಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜವಳಿವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಾಷ್ಕಿಯನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ನಿವೇಶನವು ಕತ್ತೆ, ಕುದುರೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಮಲಮೂತ್ರ, ಕಸ, ಕಡ್ಡಿಗಳಿಂದ ಹೊಲಸಾಗಿದ್ದು ಈ ಹೋಬಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಜಾಗದಲ್ಲಿ, ಓರ್ವ ಗರೀಬನು 'ತನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆಯೋ ಯಾ ಈ ತಗಡಿನ ಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಲಾರದ ಕಣ್ಣುರಿಯಿಂದಲೊ, 'ಎಸ್. ಎಂ. ಸಿ.'ಯವರು ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಚಟ್ಟಿ, ಚುಚ್ಚಿ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸೋಜಿಗವಾಗಿದೆ. ಇದೇ 'ಎಸ್. ಎಂ. ಸಿ' ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನ ಕಟ್ಟಿ ಹೊರಗಿನ ವೆರಾಂಡವನ್ನು ರಸ್ತೆಗೆ ವತ್ತರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಸರಕಾರವು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಹಕ್ಕಂಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಕೇಳಿಸದೆ ಇದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಾಗಲೀ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಲೀ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ವಿನವಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಇವರ ಮನೆಕಟ್ಟಡವು ಊನವಾಗದೆ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲವೇ?

ಆದರೆ ಅಂತೆಮೊಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಟಾಲಿನಿಂದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಲೀ, ಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ, ಯಾ 'ಎಸ್. ಎಂ. ಸಿ' ಯವರಿಗಾಗಲಿ, ಇವರ ಹಿಂಬಾಲಕರಿಗಾಗಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಖುದ್ದು ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೇಡ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ವಿನಹ ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಹೋಬಳಿಯ ಜನವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಆ ರೋಷಣೆಮಾಡುವುದನ್ನೇ ನಂಬಿ, ಒಬ್ಬ ಬಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಲು ಹೋಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಜೆಂಒಲಕೊಡಬಾರದು.

'ಕೋಣಕ್ಕೂ ಹಾಕಿದೆ ಎಂದಾದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು' ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಂತೆ, ಸರಕಾರವು ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿ ಆಶಯಪಡುವುದೇಕೆ?

'ಸಾರ್ವಜನಿಕ.'

ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮ್ ಬೇಕು.

ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಇತರ ಪಟ್ಟಣಗಳಂತೆ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲೂ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವುದು ಶುಭ ಚಿಹ್ನೆ, ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ ಜನತೆಯು ನಾಗರೀಕತೆ ಹೊಂದಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಜನತೆಯ ಬೇಕು ಬೇಡಿಕೆಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಅವಶ್ಯಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

ದುರ್ದೈವವಶಕ್ಕೆ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮ್ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮ್ ತೆರೆದಿರುವಾಗ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ದ್ವಿತೀಯ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮ್ ಒಂದನ್ನು ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುವುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೆಂದು ವರ್ಣಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಶಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಘನ ಸರಕಾರವು ಜನಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಕೂಡ್ಲೆ ಒಂದು ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮ್ ತೆರೆದು ಜನತೆಯ ಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನ ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೊಡುವರಾಗಿ ನಂಬಿರುವ.

*ಎಜ್, ಎಮ್. ಚಂಗಪ್ಪ

ಮೂರಾಟಕ್ಕಿದೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಕಾನ್ವೆಂಟು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮುಖ್ಯ ಹೊಸ ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟಡದ ಸಮೀಪವಿರುವ ಏಕ್ರೆ ನೀರುವರಿ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಕ್ರೆ ಕಾಡು, ೨೫ ಏಕ್ರೆ ಕಾಫಿ, ಬಾಳೆ, ಏಲಕ್ಕಿ ಇರುವ ತೋಟ ಇವು ಮೂರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆ, ಬಾವಿ, ಕೆರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಖಾಯಿಸ್ದಾರರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕತ್ತೆಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

X
C/o ಕೊಡಗು
2-1 ಮಡಿಕೇರಿ

ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ

ನಮ್ಮ ಅಮೇರಿಕನ್ ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ನುಗಳನ್ನೂ, ಸ್ವಿಸ್ ವಾಚುಗಳನ್ನೂ ಮೂರಾಟ ಮಾಡಲು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ ೩೦೦ ರಿಂದ ೫೦೦ ರ ವರೆಗೆ ವೇತನ ಮತ್ತು ಟಕ್ಕಿಯೂ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಿಗಳಿಗೂ ಶರತ್ತುಗಳಿಗೂ ಈ ಗ್ಲಿಷನಲ್ಲಿ ಈ ಕತ್ತೆಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

LAWRENCE BROTHERS (K. M)
71. Nagdevi Cross Lane
4-4 Bomday 3

ಶ್ರೀಯುತ ಬಿ. ಡಿ. ಗಣಪತಿಯವರ

'ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ'ಯ ಒಂದು ಪ್ರಶಂಸೆ

ಲೇ:—ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಬಿ. ಎಸ್ಸಿ. (ಆನರ್ಸ್) ಬಿ. ಟಿ.

ಶ್ರೀಯುತ ಬಿ. ಡಿ. ಗಣಪತಿಯವರ 'ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ' ಎಂಬ ಕವನಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಸಾದ್ಯಂತವಾಗಿ ಓದಿದೆನು. 'ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇವುಗಳನ್ನು ಟೀಕಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಾರದು' ಎಂದು ಶ್ರೀಯುತರು ತಮ್ಮ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲೇ ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ನಾನು ವಿದ್ವಾಂಸನಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಟೀಕಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸುಂದರ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ಬಣ್ಣಿಸಿ 'ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ'ಯ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ನಾಡಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಗೂ ಪಸರಿಸಿ ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ಣರೂ ಸರಳ ಹೃದಯರೂ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಜೀವಿಗಳೂ ಆದ ಕವಿಗಳ ಯಶಸ್ಸು ಕೊಡಗು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ನಾನಾ ದೆಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಲೆಂದು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾರೈಸಲೋಸುಗ ಈ ಪ್ರಶಂಸಾತ್ಮಕ ಲೇಖನೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಮನಸಿಕ್ಕಿಸುವೆನು.

ಕವಿತಾ ಶಕ್ತಿ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಅಸಾಧಾರಣ ಶಕ್ತಿ. ಸಹಸ್ರ ಮಾನವರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕವಿಯೊರಕಲಾರನು. ಕವಿತಾಶಕ್ತಿ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧವಾದ ಅಭೂತಪೂರ್ಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಇಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಪ್ರಜ್ಞೋದಯನೆಗೊಂಡಾಗ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಯು ನಾನಾರೂಪ ರೇಷೆಗಳಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ರಸಿಕ ಜನದ ಹೃನ್ಮನಗಳನ್ನು ತಣಿಸುವುದು. ಕವಿತಾ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸೌಂದರ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಹೃದಯವೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೀಮಾತೀತ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾದ ಕವನಕಟ್ಟುವ ಹಿರಿಯ ಶಕ್ತಿಬೇಕು ಕವಿಯ ಹೃದಯವು ಲಾವಣ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದಂತೆ ವೈಶಾಲ್ಯತೆಯೂ ಹೌದು. ಆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ನಾನಾ ಭಾವನೆಗಳು, ವಿಶ್ವನ ನಾನಾ ರಹಸ್ಯಗಳು, ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಭಾವವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಆಡಕನಾಗಿದ್ದು ಕವಿಹೃದಯವು ಸಾಗರೋಪಮವಾಗಿರುವುದು. ವಿಶ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಕ್ರಾಂತಿಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಪಕರೇ ವಿಶ್ವಸಾಹಿತಿಗಳಾಗುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕವಿತೆಯು ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಯ ಸೋಪಾನವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

'ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ'ಯ ಲೇಖಕರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಬಿ. ಡಿ. ಗಣಪತಿಯವರು ವಿಶಾಲಭಾವನೆಯುಳ್ಳವರು. ರಸಪೂರ್ಣವೂ, ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವೂ, ಉದ್ದೇಶಯುತವೂ ಆದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮನೋನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರು. ಇಂಥವರ ಹೃದಯ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಆಡಗಿದ್ದ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನಗಳು ಸುಂದರ ಪುಸ್ತಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು ಕೊಡಗಿನವರ ಪುಣ್ಯವೆನ್ನಿ; ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಿರಿಮೆ. ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ 'ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದ್ಧವಾದ ಛಂದೋಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ' ಹೃದಯದ ಪತ್ಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾದ್ದರಿಂದ 'ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ'ಯು ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಭಾವನಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಂತರಾಳದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಶಬ್ದ ಸಮುದಾಯಗಳೇ ಕವಿತೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವಾಗ ನೈಜ ಸುಂದರ ಶೈಲಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಶಬ್ದಗಳ ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಮೊಲೆಯಾದ 'ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ' ಕನ್ನಡಿಗರ ಹೃದಯತಂತಿಯನ್ನು ಮಿಟಿ ರಸೋನ್ಮಾದನವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಬಲ್ಲುದು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ನಾಡಿನ ಜನತೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸವಿರುವುದು. ಇದು ನಾಡಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸರ್ವ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಭಾದಕವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ತೆಗಳಿ ಇತರರನ್ನು ಹೊಗಳುವುದು. ನೆಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕವಿಗಳೊಬ್ಬರು ಹುಟ್ಟಿ ರಮ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೂ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಅದರ ಸೊಬಗು ತಿಳಿಯದು. ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಕಲೆಯು ಸರ್ವತೋಮುಖ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಲಾವಿದನನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಈ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಹುರುಳೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಧಿಸುವ ಜನರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರಿರುವರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಲಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಮನ್ನಣೆಯಿಲ್ಲದುದರಿಂದಲೇ ಕವಿಗಳ ಮನೋಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಆಶೋತ್ತರಗಳು 'ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ'ಗೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸುವುದಾದರೆ 'ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ'ಯು ಹೃದಯಂಗಮ ಗೀತಗಳ ಒಂದು ಮಹಾ ಸಮ್ಮೇಳನ. ಕೆಲವೇ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯತೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗದಿರದು ಪ್ರಥಮ ಕವನವಾದ 'ಆಸೆ'ಯು ಕೊನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳು—

'ವಿಶ್ವದ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಯ ಪಾತ್ರದ
ಪೂರ್ಣದ ಅರಿವಿರಬೇಕು
ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ವಿಶ್ವವನೋಡುವ
ಜೇತನ ಒದಗಿರಬೇಕು'

ಎಂದು ಸಾರುವಾಗ ಈ ಶಬ್ದ ಗುಚ್ಛಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಿದ ಎಂಥ ಹೃದಯವಾದರೂ ಆರಳಿ ವಿಶಾಲವಾಗದಿರದು. ವಿಶ್ವದ ಅನಂತ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸೀಮಾತೀತ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಅಂತರ್ಬಾಹ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಜ್ಞೈತನ್ಯವು ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಮಾನವನು ದೇವನಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ—

'ಆಳುತೇಕೆ? ಸತ್ಯದಲಿ?
ಆಂತರ್ಯ ತೆರೆದಿರಲಿ
ನಗ್ನತೆಯು ತೋರುತಿಹ ಭೂವಲಯದಂತೆ'

ಎಂಬ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥತ್ಯವಂತನಿಗೆ ಚ್ಯುತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸತ್ಯೋಪನಿಷತ್ತಿನ ಮಂತ್ರವು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದಲ್ಲದೆ ಓದುಗನ ಹೃದಯ ಮಂದಿರವನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದು.

'ಹೃದಯದಲಿ ಪ್ರೇಮವಿರೆ
ಜಗೆಯಲ್ಲಿ ನೇಹವಿರೆ
ತೋರುವುದು ಜಗವೆಲ್ಲ ದೇವನಾಗಿ!'

ಎಂಬ ಪದ್ಯದ ನೈಜ ಥರ್ವನ್ನು ಮೂಡಿಕೊಂಡು ಸಮಸ್ತ ಜೀವಂತಿಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ತಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಷ್ಕಾಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕ ಜಗತ್ತೇ ಭಗವಂತನ ಅವಿರ್ಭಾವವಾಗಿ ತೋರುವುದರಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯವೇನಿದೆ?

ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯಿರಬೇಕೆಂದು ಸಾಧಿಸುವಾಗ ಶ್ರೀಯುತರು—

'ಕಲ್ಲಿಗು ಕನಕಕು ಒಂದೇ ಬೆಲೆಯು
ದೇವನ ಜಗದೊಳಗೆ!
ಭೇದದ ಬೆಲೆಯದು ತೋರುವುದಾದರೆ
ಮಾನವ ಶಿರದೊಳಗೆ!'

ಎಂದು ಹಾಡಿರುವಾಗ ಬಡವಬಲ್ಲಿದ ಉಚ್ಚನೀಚ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನಾ ವಿಶೇಷಗಳು ಕೇವಲ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಎಂಬ ಭವ್ಯ ಭಾವನೆ ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಮೂಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

'ಅವನನರಿಯಲಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ—

ವಿದ್ಯೆಯು ಕಲಿತರು
ಗೌರವ ಪಡೆದರು
ಶಾಂತಿಯು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ—
ಕಾರಣ ಅವನನರಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಎಂದು ಕವಿಗಳು ಹೇಳಿರುವರು. ಶಾಶ್ವತವಾದ ಶಾಂತಿಯು ಕೇವಲ ಆತ್ಮಾನ್ವೇಷಣೆಯಿಂದ, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವಾಗ ಕವಿಗಳು ಭಾವನಾಲೋಕದಿಂದ ಧಾವಿಸಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿರುವರೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಕವಿಯು ಸೌಂದರ್ಯಾರಾಧನೆಯು ಮನುಷ್ಯನ ಮಟ್ಟವೇ ಸವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿ!

ಇಂತಹ ರಸಪೂರ್ಣ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಆನಂದದ ಅನಂತ ತೆರೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕವೇ "ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ". ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕೆವಾಗಿರುವ ೫೦ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪೂರ್ಣವೆಂದು ತೋರಿದ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವೆನು. "ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ" ಯೇ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೈ ಸೇರಿರುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಶಂಸೆ ರಸಾಸ್ವಾದ ನಿಪುಣರಾದ ನಾಡಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಸಿಕನೃಂದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಪರಂತು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯು ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾದ ವೈನೋಹರ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಭಾಷಾದೇವಿಯ ವಿಶಾಲ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ರಂಜಿಸುವ ರತ್ನವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸೌಂದರ್ಯಾನುಭವವನ್ನು ಮೂಡಿ ಆನಂದದ ಮಧುರ ರಸವನ್ನು ಪಾನಿಸಿ ನಾಡಿನ ಕವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ನಾಡಿನ ರಸಿಕ ಜನರ ಮಹತ್ತರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ರೂ. ೫೧,೦೦೦ ಬೆಲೆಯ ಆಭರಣಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ

ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನವು ತೊಲೆಗೆ ರೂ. ೩

ಭಾರತದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಸಿಕಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ನೂರಾರು ಗ್ರಾಹಕರು ಇವನ್ನು ಮುಕ್ತ ಕಂಠದಿಂದ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದ ಮಹಾಲಿಯ ಸೇಠ್ ನಂದ ಕಿಶೋರ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಎಲ್. ಬಿ. ಯವರು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. "ಮಿನರ್ವ ಹೊಸ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಆಭರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ಈ ಚಿನ್ನವು ಒರೆ ಹಚ್ಚಿದಾಗ ಅಪ್ಪಟ ಚಿನ್ನದಂತೆಯೇ ತೋರುವದಲ್ಲದೆ ತಿವನ್ನು ತಂತಿಯಾಗಿ ಎಳೆಯಬಹುದು. ಕಾಗದಂತೆ ಅಗಲವಾಗಿ ಹರಡಬಹುದು ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಚಿನ್ನದಂತೆಯೇ ಉಳಿಯುವದು ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಮಾದರಿಯ ನಗಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಇದು ಜಗತ್ತಿನ ಹೊಸ ಶೋಧ. ಬೆಲೆ ಒಂದು ತೊಲಕ್ಕೆ ರೂ. ೩-೦-೦ ಮೂರು, ತೊಲಗಳಿಗೆ ರೂ ೫/- ಆರುತೊಲಗಳಿಗೆ ರೂ. ೧೫/- ಮತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ತೊಲಗಳಿಗೆ ರೂ. ೨೮/-

ಈ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂಪೆನಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆಭರಣಗಳ ಬಹುಮೂಲವನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಕೊಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ ಮೂರು ತೊಲಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಡೈಮಂಡ್ ಕಟ್ ಬಳೆಗಳೂ, ಎರಡು ಉಂಗುರಗಳು. ಆರು ತೊಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಒಂದು ನೆಕ್ಲೇಸ್, ಎರಡು ಉಂಗುರಗಳು, ಒಂದು ಜೊತೆವಾಲೆ, ನಾಲ್ಕು ಬಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ತೊಲಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಟಿಕ್ಕಾವು ದೊರೆಯುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ೧೨ ತೊಲ ಪಡೆಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಒಂದು ರಾಣಿ ಹಾರ್ ನೆಕ್ಲೇಸ್, ಎಂಟು ಬಳೆ, ಎರಡು ಉಂಗುರಗಳು, ಎರಡು ಜೊತೆವಾಲೆ, ಒಂದು ಟಿಕ್ಕು. ಈ ಆಭರಣಗಳೆಲ್ಲ ಇನಿಟೇಶನ್ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವು. ತೃಪ್ತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ವಾಪಾಸು ಮಾಡುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಏಜಂಟರುಗಳಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. ೩೦೦ ಯೂ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಒಳ್ಳೆದಾರಿ. ಈ ಸುಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳದಿರಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಇಂದೇ ಬರೆಯಿರಿ. ಅಂಚೆ ಹಾಕಲು ಮತ್ತು ಪೇಕಿಂಗು ಮಾಫತ್ತು.

Minerva New Gold ornaments House.
Bara Hindu (K. M.) Delhi 6.

4-3

ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸಹಕಾರಿ, ಮೂರ್ಕೆಟಿಂಗ್, ಫೆಡರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್., ವೀರಾಜಪೇಟೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋವಿಗಳು, ತೋಟಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಪತ್ಯಾರುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

1. 32 ಪಿಸ್ತೂಲುಗಳು (Pistols) ಕ್ರಯ ರೂ. 162 ರಿಂದ 245ರ ವರೆಗೆ.
2. 12ನೇ ನಂಬರಿನ ಒಂಟಿ ಹೊಳವಿನ ಕೋವಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 320-0-0
3. 12ನೇ ನಂಬರಿನ ಜೋಡು ಹೊಳವಿನ ಕೋವಿ (Webley & Scott)
4. 12ನೇ ನಂಬರಿನ ಜೋಡು ಹೊಳವಿನ ಕೋವಿ (Spanish make)
5. .32 ಪಿಸ್ತೂಲು ಮತ್ತು ರಿವಾಲ್ವರುಗಳ ತೋಟಗಳೂ ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.
6. ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೈಮಾಡುವ ಪಂಪುಗಳು (Spraying Pumps)
7. $\frac{3}{4}$" $\frac{5}{8}$" $\frac{1}{2}$" $\frac{3}{8}$" $\frac{1}{4}$" ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲಾಕೆಗಳು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(ಆವಶ್ಯವಿರುವ ಕೋವಿಗಳಿಗೂ, ತೋಟಗಳಿಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟು "Special permit" ಪಡೆದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುವದು)

ಎಂ. ಎಸ್. ಸೋಮಯ್ಯ,
ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

52–28

ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದ್ದು (1921ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ.

ಅಧಿಕೃತ ಶೇರು ಭಂಡವಾಳ	ರೂ.	10,00,000.
ವಸೂಲಾದ ಶೇರು ಮೊಬಲಗು	ರೂ.	1,79,000.
ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ	ರೂ.	55,000.
ಇತರ ನಿಧಿಗಳು	ರೂ.	28,000.

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದ

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ **ಸಾಲ ಕೊಡುವುದ** ಲ್ಲದೆ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ ನಗಗಳ ಈಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಹ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಜೆಕ್ ಯೂ ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗಳ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು. ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡನ್ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಹಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಎಂ. ಎಸ್. ಸೋಮಯ್ಯ, ಗೌ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.
ಕೆ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಯ್ಯ, M. L. C. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜ್.

ಮತ್ತೊಂದು ಉಜ್ವಲ ವರ್ಷ.

1948ನೇ ವರ್ಷದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು.

ಹೊಸ ಉದ್ಯಮ ರೂ.	6,13,00,000	ವಾಗಿದೆ.
ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಉದ್ಯಮ ರೂ.	27,73,00,000	,,
ಒಟ್ಟು ನಿಧಿ. ರೂ.	8,30,00,000	,,
ಸಾ ಪಿತವಾದಂದಿನಿಂದ ಪಾವತಿಯಾದ ಕ್ಲೈಮುಗಳು	10,96,00,000	,,

1,28,000 ಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆದ ವಾಲಿಸಿದಾರರು.

ಶಕ್ತಿ. ಸೇವೆ ಭದ್ರತೆ.

ಎಂಪೈರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೈಫ್ ಎಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಸ್ಥಾಪನೆ,—1897

ಡೋಶಸ್‌ಲಾಲ್, ಜನರಲ್ ಮೇನೇಜರ್.
ಪಿ. ಡಿ. ಗೋಧರವಾರ-ಬ್ರಾಂಚ್ ಮೇನೇಜರ್.

ಕ್ರಯಾಶ ಕಛೇರಿ: ಎಂಪೈರ್ ಹೌಸ್, ಹಾರ್ನ್‌ಬಿ. ರೋಡ್, ಫೋರ್ಟ್, ಬೊಂಬೆ.

ಆಂಗ ಕಛೇರಿ: ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಕೆಂಪೇಗೌಡರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

Edited, Printed and Published by P. I. Belliappa at 'Kodagu' Press, Mercara, for 'Kodagu' Ltd.

ಖಾನೇಸುಮಾರಿ-ರ್ಜಿಗ.

ಜನಾಂಗದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಿಜಿಸ್ಟರು.

ಹೊಸ ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ದೇಶೀಯ ಸರಕಾರಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮೇರೆ, ರ್ಜಿಗನೇ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ 'ಜನಾಂಗರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಿಜಿಸ್ಟರು' ಎಂಬ ಒಂದು ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುತ್ತದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ವಿಷಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯ ನಕಲು ಬರೆಯತಕ್ಕವರು ಜನಗಣನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಎನ್ಯುಮರೇಟರುಗಳು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಅದೇ ಸುಪರವೈಜರುಗಳು. ಜನಗಣನೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಬರೆಸು ಪೂರೈಸುವ ತನಕ ಎನ್ಯುಮರೇಟರರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಸುಪರವೈಜರುಗಳು ತಮ್ಮ ಎನ್ಯುಮರೇಟರರ ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಜತೆಗೂಡಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಬರೆಯಲು ಕಾಗದ ರಟ್ಟು ವಗೈರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಸರಬರಾಯಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಆಯಾ ಚಾರ್ಜ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಮೂಲಕ ಸುಪರವೈಜರರಿಗೆ ಹಂಚಲ್ಪಡುವುದು ಆಯಾ ಸುಪರವೈಜರರು ತಮ್ಮ ಎನ್ಯುಮರೇಟರರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ತಲಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಗದ ಸಿಕ್ಕಿದ ಏಳು ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಬರೆಯುವ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಜೇಫ್ ಕಮಿಷನರ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯಾ ಸರಕಾರಗಳ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ವಿಷಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಅನ ಜ್ಞೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವತಂತ್ರಭಾರತದ ಈ ಮೊದಲನೆಯ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಹೊಸ ಕ್ರಮ. ಇದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯ ಯೋಜನೆ. ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯು ಹೆಸರೂ, ಶಿಶ ವಳಗಲೀ ಮುದಕನಾಗಲೀ ಯಾ ಭಿಕ್ಷುಕನಾಗಲೀ, ಈ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಚಿರದಾಖಲೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿದೆ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಜನನ ಮರಣ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ಪ್ರಾಯ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆಗೆ ಬಂದ ಬಳಿಕವಣೆಯಿಂದಲೂ ಈ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನ ದಾಖಲೆಯು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ. ಎನ್ಯುಮರೇಟರರಗಳು ಮತ್ತು ಸುಪರವೈಜರುಗಳು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಮಾಡದ ದೇಶಸೇವೆಯ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದೆ. ತಪ್ಪು ಬರಿಯದ ರಿಜಿಸ್ಟರು ದೇಶದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಈಗ ತಾನೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗುವುದು. ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯ ಕೆಲಸವು ಆದ್ಯಂತ್ಯವೂ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ದೇಶಸೇವೆಯೂ ಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಮಾನ್ಯರಾದ ಎನ್ಯುಮರೇಟರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟಪರ್ವೈಜರರುಗಳಿಗೆ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡಲು ಶಕ್ತರಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೊನೆಯದಾದ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಇವನ್ನು ಉಚಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಉಡುಗರೆಯೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಸಂಕಾರಿ ನೌಕರರೂ ಕೂಡ ಈ ವೇತನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಅನುಮತಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟರು ಬರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಎನ್ಯುಮರೇಟರರಿಗೂ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗದಂತೆ ಫೀಜು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ೩೦೦ ಹೆಸರುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಂಕ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಪ್ರತಿ ನೂರು ಹೆಸರುಗಳಿಗೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫೀಸು ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗುವ ಪಾರಿತೋಷಕಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಕೂಡ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೇರೆಗೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಚ್ಚುಗಟ್ಟಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ರಿಜಿಸ್ಟರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸೊಬಗನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮೇಡಲುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು. ಸುಪರ್‌ವೈಜರರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವೇತನವೂ ಇಲ್ಲ ಅವರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಪಾರಿತೋಷಕವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೋಧಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ವರೆಗೆ ತೋರಿಸಿರುವ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತತ್ಪರತೆಯನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವ ವರೆಗೂ ಹಾಗೆಯೆ.

ಈ ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳ ವಿಚಾರ-ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಯೇನೆಂದರೆ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯ ದ ಖಲು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಗೋಪ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಎನ್ಯುಮರೇಟರುಗಳು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದುವದಾದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಸ್ತಖಲೆಯನ್ನು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಡಬೇಕು. ಜನಾಂಗರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಾದರೂ ಕುಳಿತು ಬರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ನಕಲನ್ನು ಎಂದೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು.

ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯ ಈ ವರೆಗಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸೂತ್ರವಾಗಿಯೂ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿಯೂ ನೆರವೇರಿಸಿದುದರ ಸಲ್ಲವಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಚಾರ್ಜು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್, ಸುಪರ್‌ವೈಜರು ಮತ್ತು ಎನ್ಯುಮರೇಟರುಗಳಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಇನ್ನುಳಿದಿರುವ ಕೊನೆಯದಾದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪೂರೈಸಿ ತಾವು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ದೇಶಸೇವೆಯ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಕೂಡ ವಿರಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಎನ್. ಸಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ,
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್.